

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravništvu.

Falzificirana bilanca posojilnice in hranilnice v Poljanah nad Škofjo Loko.

Iz Poljanske doline, začetkom aprila.

Pred nami ležita računski zaključki posojilnice in hranilnice v Poljanah nad Škofjo Loko za 5. in 6. upravno leto 1900 in 1901. Kako sleparsko znajo naši klerikalci sestavljati bilance, hočemo nekoliko podrobneje razložiti zadnji računski zaključek za leto 1901.

Upravno leto 1900 zaključuje s saldonom v blagajni K 6757·42. S tem blagajniškim preostankom nadaljevati bi se moralo prihodnje upravno leto 1901, toda naši svedci niso bili zadovoljni s tako majhno gotovino, postavili so v denarni promet l. 1901, ne brigajoč se za saldo iz prejšnjega leta, novo gotovino K 10.757·98. Odkod so kar čez noč dobili celih K 4000·56 več v blagajno?

Vrednost inventarja v letu 1900 izkazuje K 699·91. Prihodnje leto nakupili so ga za K 29·30 in koncem leta odpisali za K 58·84, moral bi torej znašati K 670·37, bilanca pa izkazuje samo K 529·57. Kam so skrili diferenco K 140·81?

Dalje se nahaja med aktivni bilance v letu 1901 postavka: «nepovrnjene preveč izplačane vloge K 180— in nepovrnjene obresti od te K 3·82» — nasprotno pa čitamo v denarnem prometu: «preveč izplačane vloge K 60—». Kako pač ta dva zneska med seboj diferirata, nam ni možno napraviti jasne slike, ker nam niso njihove knjige na razpolago. Naj si že bode stvar kakor hoče, vendar lahko izprevidijo «Gorenjčevi» čitatelji, kako površno se uraduje po takih posojilnicah, katerim na čelu stojijo ljudje brez vsake naobrazbe v knjigovodstvu, da izplačajo kar tako približno K 180 preveč iz blagajne. Seveda je tak denar izgubljen za zavod, ako se ne ve za pravega vlagatelja, odnosno, da se ne dá iztirjati od dotičnika. Najlepše pri celi tej stvari je dejstvo, da zahtevajo od svojih zmot še povrhu obresti K 3·82.

V računskem zaključku za leto 1900 znašal je rezervni fond K 7590·50. Prenos istega pa najdemo v

prihodnji bilanci tiskanega z zneskom K 7497·54. Kako je bilo to mogoče, da so utajili zopet K 92·96?

Ako popravimo inventar za K 140·81 ter znižamo gotovino, ki je bila začetkom leta 1901 previsoka za K 4000·56, med pasivi pa rezervnemu fondu pridenemo onih utajenih K 92·96, ostane nam po odbitku pasiv od aktiv izguba K 3490·46 — ne pa dobiček K 462·25.

Poročilo na prvi strani svedoči, da je posojilnica deležna vseh postavnih «olajšav» ter je član «Gospodarske zveze» v Ljubljani.

Ker sestavlja ravno ta «dična» zveza vsako leto bilance različnih denarnih zavodov in statistične račune vseh, v njeno zvezo pripadajočih posojilnic po svojih nam že znanih revizorjih, bivših mesarskih pomočnikih in davčnih eksekutorjih, lahko s popolnoma mirno vestjo trdimo, da je bila bilanca za leto 1901 z vednostjo organov «Gospodarske zveze» na tako sleparski način sestavljena.

Radovedni smo, je li jih je davčna oblast za to drzno falzifikacijo kaj pocukala ali ne?

Ker so sedaj na dnevnem redu podobne falzifikacije zavodov, o katerih pojejo naši hinavski, a prebrisani klerikalci tako slavo, prosijo se vsi pristaši tega lista, naj vposljejo «Gorenjcu» bilance klerikalnih hranilnic iz več let, da se morejo razkrinkati taka sleparstva.

Učiteljski shod v Ljubljani.

Konec...

Gospod Petsche, zastopnik nemškega učiteljskega društva, dokazuje (v nemškem jeziku) veliko razliko med plačami drugod po drugih deželah in v kranjski deželi. Opira se posebno na naše sramotne petletnice in na funkcijsko doklado. Izraza upanje, da ustrežejo učiteljskim zahtevam že v prihodnjem deželnem zasedanju vsi poslanci vseh treh kategorij. (Pritrjevanje.)

Gospica Katarina Droll razpravlja imenom učiteljic o enakih dolžnostih in enakih pravicah učiteljic z učitelji. Zato zahtevajo tudi učiteljice na Kranjskem enake temeljne plače. (Splošno odobravanje.) Za ženska ročna čela naj se nastavi posebne učiteljice kakor je to na Štajarskem, ali pa naj se ta pouk dostojno nagradi. (Burno odobravanje.)

V imenu «Slomškove zveze» je govoril g. Julij Slapšak, ki je posebno povdarjal, da tare učitelja obupen položaj, posebno še, ako je oblagodarjen s številno družino. Potlej razpravlja o nastalem pomanjkanju učiteljstva.

Zidajo se sicer šole, a učiteljev ni. Razpisujejo se po večkrat izpraznjena mesta, na mnogorazrednicah celo voditeljska mesta, a prosilcev ni in jih ni. Posebno žalostno pa je, da sprejemajo oblastva v naše službe osebe, ki so napravile drugod bankerot: nerabni pisarji, krojači, dacarji in celo ljudskošolska učenka. Kaj je vzrok, da silijo taki elementi v naše šole? In kdo, vprašam Vas, je odgovoren za to nepravilnost? Nastavljanja takih učiteljev, gospóda moja, nam ne pospešuje prepotrebneuga ugleda. (Klici: Sramota! Škandal! Še na licitacijo naj dado razpise naših služb!) Gotovo je, da se čuti vse kranjsko učiteljstvo s tem globoko užaljeno. (Protestno in hrupno pritrdjevanje.) In izobraževalni kurz (Klici: Vreden le 4 K na dan!) nam obljublja. Kaj naj torej rečemo pri tej zahtevi o učitelju-konduktterju in sorodnih mu vzgojiteljih, ki besede «metodika» še nikdar čuli niso, tem manj pa razumeli. Kaj nam pomagajo razne gospodarske organizacije, ki sicer še vedno naraščajo, a ravno tako hitro tudi propadejo. Te organizacije vspevajo le tam, kjer jih vodi ljudstvo samo, voditi pa jih je možno le takrat, kadar je samo dovolj izobraženo. Stran toraj s slabimi plačami, zakaj s tem se bodo odstranile tudi vse druge napake, ljudstvo samo pa bo imelo od tega največ koristi. (Viharno obobravanje.)

Nato prečita g. Slapšak resolucije, ki so bile soglasno sprejete. Te objavljamo na drugem mestu.

Že takoj ob pričetku dobi besedo deželni odbornik g. Povše, ki opravičuje obolelega deželnega glavarja in pove, da je ta naročil shod iskreno pozdraviti ter ga zagotoviti, da je učiteljskim težnjam prav naklonjen in jih smatra popolnoma opravičenim. Deželni zbor bo izkušal vse storiti, da se ugodni zahtevam. (Navdušeni «Živio»-klici.)

K sklepu dobi besedo še ljubljanski župan in deželni poslanec g. Ivan Hribar, ki pozdravi učiteljstvo najprej imenom bele Ljubljane ter izjavi, da bi ne bilo treba ljubljanskemu učiteljstvu potegovati se danes z drugimi kranjskimi učitelji, če bi pred leti ne bila odzeta mestu skrb za plače. Potem naznani, da je po-

oblaščen od narodno-napredne stranke in posebej še od dr. Tavčarja, da se ista in slednje imenovani popolno strinjata z njegovo izjavo. On pravi: «Učitelji ste pravzaprav državni uradniki, ki Vas nadzorujejo in včasih prav strogo in se celo prestrogo nadzorujejo državni organi, plačevati Vas pa morajo občine. Država je že prišla do tega prepričanja, da mora deželnim zakladom priti znatno na pomoč. A tudi dežela sama se ne sme bati žrtev, saj vemo, da je neumnost najdražja stvar na svetu. Poslanci narodno-napredne stranke se bodo toplo zavzeli za zboljšanje učiteljskih plač.» (Zupanove besede so našle gromovit odmev.)

Predsednik Gabršek zaljuči nato zborovanje zahvaljujé se vsem navzočim zlasti za vzgledno disciplino in zakliče sklepno najodličnejšemu zagovorniku šolstva, presvitlemu cesarju trikratni «Slava».

—s.
V Kranju, 11. aprila.

K položaju. Češki listi pišejo skoro soglasno, da prično Mladočehi takoj z obstrukcijo, če ministrski predsednik odkloni zahtevo, da se na Moravskem ustanovi češko vseučilišče, in da prisilijo ministra Rezeka k demisiji.

Nemiri na Hrvaškem. Na kolodvorskem posloplju v Zaprešiču je bila dne 11. t. m. razobešena madjarska zastava. Takoj se je zbralo do sto hrvatskih kmetov, ki so zastavo strgali, polili s petrolejem ter jo zažgali. Več kmetov so odgnali v zapor.

S Francoskega. Znano je, da bñjejo Francozje zoper klerikalizem oster boj. Vsled tega so pa tudi klerikalci v zadnjem času postali precej preširni. V pariški cerkvi Trineté je neki dominikanec v pridigi primerjal ministrskega predsednika Combesa Judežu, prezidenta Loubeta Herodu, bivšega ministrskega predsednika Waldecka-Rousseaua pa Pilatu. Vsled tega je prišlo v cerkev vse polno socialistov, da bi protestovali, toda dominikanec se ni upal več nastopiti. Socialisti so šli potem v cerkev Nôtre Dame, kjer je tudi pridigoval neki menih. Ko je omenjal zakone proti redovom, so začeli socialisti burno ugovarjati. Čuli so se klici: Dosti je! Prosimo za besedo! Vi sploh nimate več

PODLISTEK.

P. Hartman in oratorij

„Sv. Frančišek“.

(K izvajanju oratorija dne 22. in 23. aprila t. l. v stolni cerkvi v Ljubljani.)

V novejšem času sta se prikazali dve svetli zvezdi na glasbenem polju: Perosi in P. Hartman, ki se odlikujeta z izbornimi skladbami, zlasti z oratoriji. Prvi je zložil že več oratorijev in jih vodil po raznih mestih Evrope. Posebno se odlikuje njegov «Natale», ki se je proizvajal l. 1901 v Vidmu. Drugi sedaj potuje po prestolnih mestih in vodi svoja dva oratorija «Sv. Peter» in «Sv. Frančišek». Dne 22. in 23. aprila bo vodil tudi v Ljubljani «Sv. Frančiška», Glasbena Matica, naše dično glasbeno društvo, prevzame produkcijo. Pelo bode do 160 pevcev in pevk, orkester bode štel 60—70 mož. Štirje solisti pridejo iz umetniških krogov, tedaj smemo pričakovati izrednega vžitka.

P. Hartman je frančiškanski duhovnik, organist v sloveči baziliki Aracoeli v Rimu in vodja konservatorija «S. Chiara» v Rimu. Rodil se je l. 1863 v Salurnu na Tirolskem, vežbal se v glasbi v Bolcanu, Solnogradu, Inomostu, služboval po svojem posvečenju nekaj let na Tirolskem, potem pa bil sloveč organist v Jerusalemu. Odondot je prišel v Rim, kjer biva še danes. Veliko pozornost je vzbudil, ko se je izvajal njegov prvi oratorij «Sv. Peter» v cerkvi sv. Karola v Rimu. Oratorij se je moral ponavljati petkrat in sama kraljica Margarita je

počastila produkcijo in čestitala umetniku. Leta 1901 je bil P. Hartman povabljen v Petrograd, kjer je vodil oratorij «Sv. Frančišek». Carski dvor sam je bil navzoč in vsa inteligenca Petrogradska, ki je Hartmana sprejela z veliko ljubeznivostjo in ga odlikovala na razne načine. Lani se je isti oratorij izvajal na Dunaju vpricho cesarja, kateremu je posvečen. Tudi na Dunaju se je zanimala zanj zlasti katoliška aristokracija in svečenstvo. Cesar je P. Hartmanu podelil zlato kolajno in papež Leon XIII. zlati križ «pro ecclesia et pontefice». Hartman je nastopil dalje v Bolcanu, v Genfu, v Monakovem, v Neapolu, zopet letos v Rimu in, preden pride k nam, gre na povabilo bavarske princesinje Ludovik-Ferdinandove zopet v Monakovo nazaj dirigovat «Sv. Petra». Zložil je tudi drugih skladb veliko obilico in, ker je še mlad, upati je, da podari glasbenikom še marsikatero delo.

«Sv. Frančišek» je razdeljen v tri dele. Prvi del obravnava izpreobrnjenje sv. Frančiška in ustanovitev treh redov; prične se z ouverturo, ki jo izvaja orkester, potem moški zbor opeva Frančiškovo nevesto — evangeljsko uboštvo, pojedine kitice pa krasno vežejo godala in pihala v kvartetu. Zbor klarisaric je ženski zbor istega motiva. Konča se prvi del s himno, ki preide v veličastno in bliščečo fugo. Solisti vežejo zборе, pripovedujejo zgodovinska dejstva in ohranijo kronologijo. Drugi del je idila na gori Alverni, kamor je rad zahajal sv. Frančišek in kjer je prejel Jezusove rane. V tem delu ima glavno vlogo orkester, ki slika naravo na gori Alverni, potem pripovedovalka (sopran) in Frančišek s krasno arijo (junaski tenor).

Tretji del opisuje smrt Frančiškovo. Glasba postane žalostna, Frančišek govori le v kratkih stavkih,

pravice pridigovati. Policija je potem zaprla dva moža radi motenje vere.

Tedenske politične vesti. O gledališni cenzuri je izdal ministrski predsednik dr. Körber posebno naredbo, ki prepoveduje vsako malenkostno oviranje dramatične literature. V to svrhu naj se pri vsaki deželni vladi ustanovi stalen cenzurski svet. — Kmetski poslanci «Bauernbunda» predložili so v štajarskem deželnem zboru načrt volilne reforme, ki zahteva, da se ustanovi četrta kurija z 11 mandati. — Turški vojak Ibrahim, ki je umoril ruskega konzula Ščerbino, je obsojen na smrt. — Zagrebški zidarji so pričeli štrajkati. — Srbski dijaki na Dunaju so uprizorili proti profesorju Jagiću velike demonstracije.

Dopisi.

Iz Bukovščice. Gospod urednik! Poročati Vam imamo, da so se vršili v naši cerkvi in v našem župnišču na veliko soboto kaj čudne stvari. Sprevod velikonočne procesije, kakor je to že več let v navadi, letos ni šel po isti poti, in vsled tega niso ljudje znali, da bi bili pripravili in prižgali sveče. Ljudje so se čez to močno jezili nad g. župnikom. Na kakšen način letos ni bilo ob določenem času, kakor je to g. župnik oznanil raz leco na cvetno nedeljo, skupnega blagoslova velikonočnih jedil v cerkvi po dokončanem vstajenju, to je večini župljanov neumljivo. Sicer je prišel cerkovnik v cerkev in naznanil čakajočim ženskam, naj gredo v župnišče, kjer bode župnik blagoslovil velikonočna jagnjeta, toda večina žensk se je držala tega, kar je župnik oznanil na cvetno nedeljo. Veliko vlogo pri tem je igrala seveda farovška kuharica, ki je letala po sosednih hišah in nagovarjala možke, naj bi šli v cerkev in ukazali svojim ženam, da neso blagoslovit jedila v župnišče. Konečno je šel nek mož v farovž po g. župnika, ki je slednjič vendarle prišel čez kake pol ure. Neko babše je med tem časom brusilo jezik, čes, saj bi lahko nesle jedila v župnišče, pa je vsaki toliko za dve jajci, kateri bi morala

veli sobratom, da zapoje priljubljeno mu «sončno pesem» in pesem o sestri smrti, in umrje. Duša hiti k Bogu in harpa znači ta vzlet v kvišku dvigajočih se akordih. Zbor blagruje Franciška z nežno pesmijo «O sanctissima anima», in sv. Trojica vabi Franciška, naj ostane vekomaj pri nji: «Mane nobiscum in aeternum!»

P. Hartman ni glasbenik v smislu modernih skladateljev, ki nam dostikrat podajajo skladbe, katerih nihče ne razume, ki imajo bliščečo vnanjost, krasno instrumentacijo, srce pa ostane prazno. «Sv. Frančišek» nima te vnanjosti, tudi bi mu ne pristalo dobro; pač pa je tukaj za srce, za dobro pobožno srce mnogo duševnega užitka. Hartman noče sloveti, marveč boljšati, njegovo delovanje je nekako glasbeno-misijsko, on nas hoče za nekoliko časa prestaviti v one ascetične afere, kjer ima zemlja stik z nebesi. Iz tega stališča se mora presojevati njegov oratorij, gotovo bolje uspeva v cerkvi, kjer človeka vse spominja neba, nego v koncertni dvorani.

Glasbena Matica je prevzela jako veliko nalogo in bo imela ogromne stroške. Zategadelj je dolžnost vseh prijateljev glasbe, da jo podpirajo v tej zadači: da prvič vsi pridejo polnoštevilni in da razvijejo veliko agitacijo in privedó seboj člane glasbenih in drugih društev. Produkcija se bo ponavljala vsaj enkrat, tedaj se vsi lahko porazdelé. Vstopnice se dobivajo v trgovini g. J. Lozarja na Mestnem trgu v Ljubljani po 10 K, 8 K, 6 K, 5 K, 4 K, 3 K, 2 K in 1 K. Naročajo se tudi lahko pismeno.

Zahtevajte „Gorenjca“
v vseh gostilnah in kavarnah!

dati. Namesto molitve so okrog cerkve in po hišah ljudje kleli in se jezili na tako velik praznik. Vzrok temu je ta, ker se nobena stvar, čeravno oznanjena, ne vrši ob določenem času in ker po župnišču gospodarijo ženske. Več faranov.

Od sv. Križa pri Kostanjevici. Lanski vinski pridelek se vedno bolj kvalificira. Vina iz slavnoznanih vinogradov Gadova peč, Bočje, Šutenski vrh, Piroški vrh i. t. d. so glede okusa kakor tudi jakosti uprav izborna. Naprodaj ga imamo še več tisoč veder. Gostilničarji in vinski trgovci, pridite k nam ter pokusite našo dobro in zdravo vinsko kapljico! Sigurno se Vam bo tako omilila, da se boste težko ločili od nje. Tozadevne informacije daje iz prijaznosti in v interesu križevskih vinogradnikov Ivan Malnarič, nadučitelj in vinogradnik.

Z Dolenskega. (Beli menihi na delu.) Prijatelj kmeta, cesar Jožef II., je pred 120 leti razpustil samostane istih menihov ter njihovo premoženje izročil v državno oskrbnitvo, ker so živeli tako le od dela tla-karjev in se niso brigali za pouk ljudstva. Med njimi so bili tudi Cisterzijani, beli menihi. Na Slovenskem smo jih imeli v Zajčjem samostanu na slovenskem Štajarskem, v Zatičini, Kostanjevici in v Bistri pri Vrhniki. Ti menihi so imeli na tisoče oralov kmetijske zemlje. Graščina Čožperk v velikolaškem okraju, nekdanj last zatiških menihov, je imela v času te lastine malo manj ko 30 tisoč oralov hoste. Bogastvo teh belih menihov je bilo znano po vsem svetu. Zgradbe samostanskih poslopj kažejo, da jih niso zidali možje, ki se žive le ob prežgani juhi. Tisoč kmetijskih hiš bi se lahko sezidalo iz zidovja kakega teh samostanov. Za časa Marije Terezije in Jožefa II. se je začelo v Avstriji skrbeti za povzdigo kmeta. A po smrti teh dveh se je to zopet opustilo in državne vlade so prodale meniški svet raznim knezom in grofom za majhne denarje, namesto da bi ga prodale kmetom. Tako dobiva Windischgrätzova rodbina dosti kneževih dohodkov iz veleposestva nekdanjega velikega «Zajčjega» samostana. Zatičino in Kostanjevico je država še obdržala v takozvanem verskem zakladu. Po Jožefovi naredbi se imajo dohodki razpuščenih samostanov porabiti za podporo naučnih in cerkvenih potreb. Pred kakimi petimi leti je prodala država zatiški samostan — Cisterzijanom iz Nemske za 74 tisoč goldinarjev. Več gostozaraščenih host, rodovitno pólje in precejšnji travniki spadajo zraven. To veleposestvo se je tekom časa razkosalo. Ali vendar je še precejšnje in vredno je bilo dosti več. Ako bi zatiška občina taisto kupila, bi ji po razprodaji zemljišč ostalo velikansko samostansko poslopje skoro zastoj. V njem je bila sodnija, daykarija, farni urad, bila so dalje stanovanja uradnikov, šola, trgovina in še je ostajalo praznih prostorov. Ali občina bi najbrž ne dobila naprodaj tega posestva. Sicer, kje je na Slovenskem občinski odbor, ki bi se lotil nakupa v občini ležečega veleposestva! Zatičina je izgubila po prodaji samostana urade in izgubila bližnji trg za kmetijske pridelke. Obrtniki zdaj nič več ne prodajajo menihom, ker ti imajo svoje rokodelce, še sami koljejo v samostanu. Le kovača še nimajo. Več sto tisoč je škode za Zatičino. A odbor zatiške občine si je dal pred nosom po menihih vzeti to veleposestvo, vir raznih dohodkov za občane. Konec...

Z dežele. (Klerikalna organizacija.) Ze večkrat je «Gorenjec» poročal o množičih se izobraževalnih in «Marijinih družbah» po deželi, vendar ni opaziti nikakega napredka pri društvenikih. Klerikalci pač še vedno napredujejo v tepežih, napadih, hinavstvu in krivem pričanju. V zadnjem času so zlasti na dnevnem redu tepeži in napadi. Prejšnjo nedeljo so se stepli klerikalni fantje v Predosljih pred cerkvijo, na velikonočni ponedeljek, ko se je blagoslavljala zastava «Marijine družbe» v Križih, so se stepli v Dupljah in nabili ter smrtno obklali nekega fanta z Bistrice. Pri tej slavnosti sta bila navzoča sam škof in kranjski tehant Koblar, ki sta najbrž fante, ki so se udeležili te slavnosti tudi iz Dupljan, tako razburila, da so si na večer puščali kri. Vtorek pa je znani Pravhar iz Vokla zopet pokazal oliko, katero si je pridobil pri šenčurskem kapelanu. Tisti dan namreč okrog enajste ure ponoči je prišel Pravhar v Zirovnikovo go-

stilno v Voklem, ki pa je bila že zaprta, in so se domači že pripravljali k počitku. Pravhar, prišedši do vrat, je pričel razbijati po vratih s tako silo, da se je tresla vsa hiša. Žirovnik, nič hudega sluteč, vzame luč, gre odpirat vežna vrata in mu reče: «Kaj pa razbijaš po vratih, mi gremo spat!» Pravhar mu seveda ni dal nobenega odgovora, temveč udari po luči, katero mu izbijje, ter vrže Žirovnika ob tla. Žirovnik ni vedel, zakaj se gre, in ga je vedno izpraševal po vzroku. Pravhar mu ni dal odgovora. Nato priskoči še Pravharjev brat s stolom, in oba sta pričela Žirovnika neusmiljeno obdelovati. Raztrgala sta mu raz život vso obleko. V veži, ko je Pravhar vrgel Žirovnika, se je Pravhar nekoliko udaril. Vsled tega je potegnil iz žepa konečno velik nož, s katerim je zamahnil proti Žirovniku. Ko bi Žirovnik ne bil o pravem času od sebe pahnil napadalca, bil bi skoro gotovo mrtev. Žirovnik je naposled mogel utesiti le s pomočjo svoje žene. Taki roparski napadi se vrše po razbojnikih, ki nosijo na vratu svetinje «Marijine družbe». Žirovnik je storil potrebne korake pri sodišču in upamo, da bo znani pretepač Pravhar prejel zato zaslužno plačilo, zlasti pa še, ker mu je napravil še zunaj pri vozovih škodo. Že večkrat se je pisalo, kako da razgrajajo klerikalne pijavke po vaseh in da v Voklem ni varno. Jasen dokaz je pač zgoraj vpisani, kako potrebno bi bilo, ko bi orožniki ponoči pogosteje prišli pogledat v Voklo. Kakor se zatrjuje, je Žirovnik že sam prosil pri orožniški postaji v Šenčurju za pomoč, a reklo se mu je menda, da se bo že enkrat pregledalo. Danes pa apelujemo na pristojno mesto, da se za varstvo v Voklem ukrene potrebno, sicer bodo naši somišljeniki primorani sami osebno se obrniti do oblasti, kar pa mogoče nekaterim ne bo posebno ljub. Toraj prosimo!

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebna vest. Okrožnim zdravnikom na Jesenicah je imenovan g. dr. Fran Kogoj, dosedaj okrožni zdravnik v Kranjski gori.

Odlikovanje. Pri čebelarški razstavi na Dunaju je dobilo slovensko čebelarско društvo v Ljubljani državno pripoznalno diplomu. Srebrno državno, oziroma zlato svetinjo so dobili gg.: Mihael Ambrožič iz Mojstrane, J. Unger iz Siske, J. Rojina, nadučitelj v Smartnem pri Kranju, in Iv. Bilc v Ilirski Bistrici.

Tomaz Pavšlar pogreva v zadnjem «Slovenskem Listu» zopet na dolgo in široko, kako je popravljaj letnico v znani kupni pogodbi. Rad bi sedaj, ker ga peče vest, pre naredil črno v belo. V tem članku se z medenimi besedami hlina dr. Tavčarju zaradi njegove interpelacije v državnem zboru in ga prosi pardona. «Slovenski Narod» mu je na to moledovanje kratko in jedrnato odgovoril takole:

«Gospod Tomaz Pavšlar v Kranju je objavil v zadnjem «Slov. Listu» milodonečo željo, naj ga pardonira dr. Tavčar, ki je zaradi njegove falzifikacije interpeliral v državnem zboru. Mi mu povemo le toliko, da se dr. Tavčar ne bo ž njim spuščal v nikak razgovor, ker gosp. Pavšlar vendar sam priznava, da je grešil in listino popravljaj. Vsak dostojen človek ve prav dobro, da je nedopustno popravljati listine. Zatorej je o tem odveč vsaka beseda. Nadalje gospod Pavšlar izjavlja, da se mu delajo zapreke proti njegovim vodnim napravam samo iz zavisti in črnega sovraštva. To odločno ni res, ker mu spočetkom celo njegovi politični nasprotniki nisc delali nikakih zaprek, da, nekateri so mu šli celo na roko. Odpor je nastal šele potem, ko so izvedenci izrekli, da bi bili Pavšlarjevi projekti skrajno nevarni in nerodni. Pač pa je obče znano, da je bil g. Pavšlar tisti, ki je svoje, še v zraku viseče tovarne izrabljaj pri nevednih ljudeh za svoje politične mahinacije, in prepričani smo, da jih bode v bodoče istotako še izrabljaj. Interpelacija proti takemu možu je bila tedaj popolnem umestna. Sladko ironične besede na osebo dr. Tavčarja, katere je Pavšlarjev plačani člankar izlil v «Slovenski List», ne bodo dosegle svojega namena, pač pa se bode ta člankar posebno, ako se v njem skriva bivši angelj varuh kranjskega Koblarja, položil temeljito na klop.»

Tudi po našem mnenju bi bilo odveč s Pavšlarjem se prepirati radi one listine. Saj sam priznava v svojem zagovoru, da je storil greh in da je bil nepreviden. Priznanja dovolj! Naj se pere, kakor hoče, eno je gotovo: Pavšlar je v očeh tistih, ki ne popravljajo listin, moralno uničen.

Pavšlarjeve domišljije. V zadnjem «Slovenskem Listu» pripoveduje Pavšlar, da mu je pred dvema letoma žid Kohn v imenu nekega konsorcija, v katerem so bili poleg dveh tujcev baje v ospredju tudi kranjski domačini, ponujal za njegov vodni projekt na Jami — čujte in strmite! — 100.000 K v gotovini, za 400.000 K pa akcij pri celem podjetju, ako isto odstopi konsorciju. No, poizvedovali smo, kaj je teh mnogih ničlah resničnega. Povedalo se nam je, da se je takrat res ogrski žid Kohn pehal, da bi za Pavšlarjev projekt dobil kupca. V koliko se je to vršilo s Pavšlarjevo vednostjo ali kaj vse je Kohn Pavšlarju slikal na steno, tega ne vemo, toliko pa vemo prav gotovo, da noben kranjski domačin ni pooblastil Kohna v take ali jednake ponudbe. Če je res kak tujec Kohna v to pooblastil — je mej tem gotovo že prišel v blaznico. Vobče se pa dobro ve, zakaj so Kohna, ki je bil Pavšlarjev žitni liferant, skrbeli Pavšlarjevi projekti in zakaj bi bil v Pavšlarjevih rokah raje videl denar mesto projektov. Če Pavšlar tega ne ve, hočemo prihodnjič govoriti razločnejše. Zdelo se nam je potrebno to zadevo pojasniti, ker na takozvani Kohnovi ponudbi, v kolikor se tiče domačinov, temelji Pavšlarjeva trditev, da se proti njemu postopa le iz zavisti in črnega sovraštva.

Letošnja okrajna učiteljska konferenca za šolski okraj Kranj se bo vršila dne 16. julija t. l. v Kranju.

K učiteljskemu shodu. Naslednja resolucija se je sprejela soglasno: A. Kranjskemu učitelstvu naj se odmerijo plače, ki bodo enake XI., X. in IX. činovnemu razredu državnih uradnikov. B. Dokler pa ne izvedejo pristojna oblastva tega, zahtevamo to: 1.) Petletnice po 200 K, ki pa se naj všttevajo od izpita učne usposobljenosti. 2.) Aktivitetne doklade po 200 K na leto. 3.) Službeno dobo je skrócić na 35 let. 4.) Leti provizoriškega službovanja naj se štejeta v pokojnino. 5.) Vojaška aktivna leta je šteti v službeno dobo. 6. a) V osebni status naj se uvrsti učitelstvo po službenih letih od prebitega usposobljenostnega izpita; b) Odstotke po plačilnih vrstah je razdeliti tako: I. vrsta 25 %, II. vrsta 30 %, III. vrsta 25 % in IV. vrsta 20 %; c) Provizoriške učitelje in učiteljice je uvrstiti v IV. plačilni razred; d) Vsemu učitelstvu se mora pripoznati stanarina. 7.) Opravilne doklade naj se zvišajo: za enorazrednice na 150 K, za dvorazrednice na 200 K, za trirazrednice na 300 K, za štirirazrednice na 400 K, za pet- in večrazrednice na 600 K. Vrhutega naj se dovoli za vsak paralelni razred še 50 K remuneracije, ki ni všttevna v pokojnino. 8.) Učiteljice naj bodo v vsem in vsakem oziru onakopravne z učitelji. Poučevanje ženskih ročnih del naj se jim posebe nagradi, ali pa naj se nastavijo posebne učiteljice za ženska ročna dela. 9.) Suplenti in supletinje z izpitom v Ljubljani dobe po 200 K stanarine na leto.

Dva nova vlaka na Gorenjsko. Kakor smo že pred kratkim javili, se bosta vpeljala na gorenjski progji državne železnice dva nova vlaka. Kakor poroča zadnja številka «Planinskega vestnika», bosta dva nova vlaka vozila na Gorenjsko samo ob nedeljah in praznikih, in sicer od 1. junija, oziroma julija t. l. Prvi vlak, ki ga je izposililo «Slovensko planinsko društvo» pri državnemu železniškem ministrstvu po posredovanju predsednika trgovinske in obrtniške zbornice za Kranjsko, g. Josipa Lenarčiča, bo vozil iz Ljubljane do Trbiža ter odhajal iz Ljubljane ob 5. uri zjutraj, prihajal v Trbiž ob 8:11 zjutraj, odhajal pa iz Trbiža ob 7:37 zvečer in prihajal v Ljubljano ob 10:39 zvečer. Drugi vlak bo vozil iz Ljubljane ob 1:30 popoldne, prihajal pa v Ljubljano ob 10:39 zvečer kakor prvi. — Nova vlaka sta zlasti pripravna za turiste, izletnike i. t. d.

Zaradi detomora so v Trzinu zaprli dekle Franciško Rak, ki je zadušila svojega novorojenčka. Izročili so jo okrajnemu sodišču v Kamniku.

Vlak povozil. Dne 10. t. m. zvečer so našli v bližini, kjer se križata cesti iz Domžal v Mengiš, 60 let starega kajzarja Frana Kobilca iz Zgornjih Domžal mrtvega ležati ob železniškem tiru. Kobilca je tisti dan precej pil v neki gostilni v Domžalah in se najbrž v pijanosti vlegel na železniški tir. Pri njem so našli še 16:80 K.

občinskega odbora v Cerkljah je bil izvoljen županom Janez Martinak z Grada, obč. svetovalcem pa Jan. Ropret z Grada.

Seja kranjskega občinskega odbora od 17. t. m. Zastopnikom občine v naborno komisijo se določita občinska odbornika F. Krenner in J. Rakove. — Reši se ugodno neka prošnja za sprejem v občinsko zvezo. — Odobri se računski zaključek dijaške kuhinje za I. semester. Dohodki znašajo K 2968·24, troški K 2874·85, tedaj pribitek K 93·39. Odboru dijaške kuhinje se izreče zahvala ter priznanje na uspešnem delovanju in se izvolita pregledovalcem računov občinska odbornika A. Korošec in J. Majdič. — Občinski odbor pritrди predlogu mestne hranilnice, da se dovoli krajnemu šolskemu svetu Blanca pri Sevnici posojilo v znesku K 6000 proti 4 1/2 % letnemu obrestovanju in 8 % letnemu amortizovanju. — Konečno se odbor zjedini, da se s sklepanjem o izvršilni naredbi za pobiranje posebne naklade na uporabo žganih opojnih pijač, oziroma z izvršitvijo dotičnega obč. sklepa počaka tako dolgo, da bodo to naklado vpeljale tudi obmejne občine, ker preti sicer nevarnost, da se trgovina z opojnimi pijačami v mestu Kranju uniči. Na to zaključí župan sejo.

Krščanska milosrčnost na jeziku in v praksi.

Splošno je znano, da kranjski dekan kljub lepim dohodkom, katere ima, ne spada med tiste, katerim gre rado izpod palca. Morda je hotel pokazati, da je boljši, kakor se o njem govori, in zato je segel — ne sicer prav globoko v žep — ampak le po peresu, in napisal za «Slovenski List» članek, v katerem se mu srce kar topi samega sočutja za kranjske reveže, in v katerem milo toži, da je mesto precej zaostalo, ker še nima svoje bolnišnice. Morda, pravimo, morda se je res tudi v njem pojavilo enkrat sočutje in mu narekovalo one besede, a mož je prav hitro padel iz nevajene uloge in dopis v celoti napravi na bralca le utis, da je bila Koblarju tista skrb za siromake in bolnike le sredstvo za hujskanje proti občinskemu odboru in posameznikom. Brez povoda se je znosil nad mestnim ubožnim odsekom, ki ima edinole nalogo upravljati premoženje ubožnega zaklada. Iz dohodkov ubožnega fonda, ki se je nabral iz volil ter daril človekoljubnih kranjskih meščanov in iz prispevkov mestne občine, se vzdržuje sirotišnica, kjer imajo reveži prosto stanovanje in dobe tudi po možnosti mesečno nekaj podpore v denarjih. Vsled umnega gospodarstva se dohodki vedno bolj množe, tako da bo prav kmalu mogoče obubožene someščane preskrbljevati tudi s hrano. Če je pa Koblarju res kaj na tem, da se ta blagi namen čim preje uresniči, potem naj še on pripomore po svoje. Ni pa res, da ubožni odsek že nekaj let ni imel seje. Odsek se snide pač takrat, kadar je potrebno. Kakor se strinjamo s Koblarjem, da bi bila bolnišnica velike koristi za mesto in okolico, tako ne moremo pritrditi njegovemu mnenju, da bi Kranj že davno lahko imel svojo bolnico in da bi si mesto tako prihranilo ogromne troške, katere mora plačevati za bolnike po tujih bolnišnicah. Moderno opravljena bolnica bi stala najmanj 100.000 K. In tega denarja občina nima. S tem vprašanjem se ima baviti okrožni zdravstveni svet, ki v to svrhu tudi zbira denar. Če pa hočejo usmiljeni bratje v Kranju graditi bolnico z deželno podporo, kakor se je to zgodilo v Novem mestu, potem je gotovo kranjski občinski odbor prvi, ki bi to idejo pozdravljal v veseljem. Ravno tu se odpira Koblarju lepo polje za delovanje, za katero bi mu bili njegovi župljani mnogo bolj hvaležni, kakor za njegove prazne politične marnje. Poučimo naj ga tudi, da niti Kranju niti kaki drugi občini na Kranjskem ni treba plačevati «ogromnih troškov» za bolnike po tujih bolnišnicah, ampak da se ti stroški pokrijejo iz deželnega fonda. Kot župnik bi vendar moral kaj takega vedeti. Na Koblarjeve čenčarije o usmiljenkah in «karitativnih» društvih ne odgovorjamo, ker je namen prepozoren. Koncem svojega dopisa kliče kranjski tehant: «Zmagala bo moč krščanske milosrčnosti.» Da, občinstvo spozna, kako v Kranju že zmaguje krščanska milosrčnost, naj navedemo iz mnogih slučajev le enega. Na farovski pristavi zunaj mesta stanujejo že več let tri uboge ženice. Sestre so, najstarejša je že blizu osemdesetih, druge dve pa pri sedemdesetih. Ena izmed njih je delala tudi v

farovžu kot dninarica in se trudila proti beraški plači kot črna živina. Nesreča je hotela, da je v dekanovi službi padla raz voz in si težko poškodovala nogo. Za časa največjega dela, ko bi si bila lahko kaj prislužila, je bila nesposobna za delo in pozneje je morala tudi v ljubljansko bolnico. Vsega skupaj je ležala trinajst tednov, a komaj je malo okrevala, je že pomagala, opiraje se na palico, pulit korenje na dekanovi njivi. In sedaj gotovo vprašate, kako je odškodoval veliki oznanjevalec krščanske milosrčnosti, kranjski Koblar, zvesto delavko za bolečine in za tisti čas, ko je bila brez zaslužka? Izvestno pričakujete, da je tehant popolnem pozabil ubožice, ki se je pri njem pokvarila. O ne, Koblar zna praktično izvajati krščansko milosrčnost! Revica je sicer sama plačala vožnjo v Ljubljano in nazaj, a zato ji je poslal arnike, češ, da naj si ž njo maže izpahnjene kosti in pozneje ji je milostno prisodil tudi še malo košarico krompirja, katerega je lani pridelal 28 košev. Ali je to vse, vprašate? O ne! Ker so uboge sestre zaostale za nekaj mesecev z najemščino, jih je milosrdni tehant vrgel pod kap! Koblar res brez vzroka ne kliče po karitativnih društvih, a v takem kričečem slučaju mislimo, bi že smel poseči vmes še celo kak — «Tierschutzverein».

Volk gre, volk gre! Na velikonočni ponedeljek se je Tone zopet razkoračil nad našim listom, in sicer radi naše pesmi «Vstajenje». Da bi pa že takoj ob začetku svojim ovčicam sugeriral potreben strah in nevoljo nad «Gorenjcem», začel je z od svete jeze drhtečim glasom: «Resnično, resnično Vam povem; klati se volk med nami!» — Tone je naredil pri teh besedah umetniško opravičeno pavzo ter se ozrl okrog, da bi videl, kak učinek so napravile njegove besede. Marsikateri stari ženici je prešel pri teh strašnih besedah spanec, in plašno se je ozrla okrog, če je mogoče zver že blizu, potem pa se je z neverjetnim pogledom obrnila tja gori na leco v namestnika božjega. Mlajšim devicam - bojevalkam pa so se od svetega navdušenja in bojaželjnosti zaiskrile oči, in šepetajočim glasom so dihnilo: «Že zopet eden, gospod dekan imajo res imeniten nos!» Moški pa so skomizgavali z rameni, češ, Tone ho zopet kaj boljšega povedal. — In zopet: «Dà, dà, res volk je v Kranju, na veliko soboto se je klatal v podobi „Gorenjca“ naokrog.» In nato je Tone razlagal, kaka nevarna zver je ta volk, namreč da ni zadovoljen z suhim okostjem mučeniskih teles našega tehanta e tutti quanti, ampak išče in išče, da raztrga vse, še celo našega svetega očeta Leva XIII., katerega imenuje laškega berača itd. Mi nočemo z našim dekanom debatirati o svetem očetu in vsled tega tudi prepustimo cenjenim bralcem, da sami konstatirajo, če je «Gorenjec» res rabil te besede, ali pa je gospod dekan po svoji stari, farizejski navadi vse prav lepo po svoje prikrojil ter nam obrekovaje podtikal besede, katerih nikdar nismo. Če pa je gospod dekan pri strastnem zasledovanju res dobil pravega volka, mu ne priporočamo trdih devičarskih sveč, ampak čisto navadne lojeve. — Tone je tudi z zavitimimi očmi vskliknil: «Ne hodite v hiše, kjer bero „Gorenjca“!» Res, žal bi nam bilo, ako bi ljudje ne smeli hoditi več v farovž, kjer se «Gorenjca» na kemičnem preizkuševališču kot strup kaj hlastno prebira. Koblarju pa svetujemo, da naj volka vjame kar v svojem farovžu in dobil bode toliko zaželjeni «schussgeld». Zdaj meč ob stran in puško v dlan...

Volitev občinskega odbora. V Trzinu pri Črnučah se je vršila dne 18. februarja volitev novega občinskega odbora, in je bil izvoljen županom Rok Florijancič, občinskim svetovalcem pa Mihael Colnar, Janez Kecelj in Jurij Kmetič, vsi posestniki v Trzinu. — Pri dopolnilni volitvi

Predkoneisija. Konzorcij za zgradbo lokalne železnice iz Škofje Loke v Železnike je dobil dovoljenje za predpriprave tehničnih del za to progo, ki bi tekla od postaje Škofja Loka državne železnice Trbiž-Ljubljana skozi Staro Loko, Praprotno, Bukovščico, Ševlje, Dolenjo vas, Selca, Studeno in Česnjico v Železnike, za dobo 6. mesecev.

Z Jesenic. Rajkega župnika Šinkovca hlapec je imel z deklo ljubezemsko razmerje. Sedaj je odšel v Škofjo Loko, zarod pa pustil na Jesenicah. Dekla je trdila, da ji goba raste.

Križem sveta.

Čudak. Pred kratkem je umrl v Griesu pri Bocenu na Tirolskem mož, ki po vsej pravici zasluži priimek čudake. Bil je to namreč 64 let stari, nekdanji učitelj Herman Thilo iz Halla na Sali. Skoro dvajset let je živel ta mož v neki sobi ondotne gostilne, in sicer v prvem nadstropju, katero ni nikdar zapustil. Njegova plasljivost pred ljudmi je bila tako velika, da so mu morali prinašati jedila na neko mizo pred vrata njegove sobe. In šele, ko je postrežnica odšla, je šel sam iskat jed. Ravnotako je sam postavil posodo zopet pred vrata in se zaklenil. Tako je živel ta puščavnik — kakor rečeno — dvajset let. Toda pri vsem tem se je vendar spomnil na splošnost, in iz njegovih rok je prišlo za splošne namene marsikako bogato darilo. Pri njegovem pogrebu je svirala ondotna godba, katero je ta čudak izdatno podpiral.

Gospodarske stvari.

Dobavni razpis. C. kr. trgovinsko ministrstvo je naznanilo trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo dne 25. aprila t. l. pri okrožni finančni prefekturi v Zofiji vršila ponudbena razprava za dobavo raznega brzojavnega in telefonskega materijala. Približna vrednost dobave znaša 65.865 frankov, kavcija pa 5%. Superlicitacija se bo vršila tri dni po ponudbeni razpravi, in sicer le tedaj, če bo ugodnejša ponudba za najmanj 5% nižja. Natančnejši dobavni pogoji so med 5. in 6. uro popoldne v računskem oddelku glavnega ravnateljstva v Zofiji na vpogled, oziroma se tam dobe proti položitvi koleka za 20 cents.

Listnica uredništva.

Gospodu Žirovniku v Voklem: Radi Vam potrjujemo, da niste v nikaki zvezi z dopisi iz Voklega in Vogljan v našem listu.

Popravek. V zadnji podlistek »Naše vstajenje« se je vrnilo nekaj tiskovnih napak. V 1. razdelku v 22. vrstici od zgoraj doli naj se bere »uklonili« namesto »uklenili« v 4. razdelku v 13. vrstici »lil« namesto »bil«, v istem razdelku v 18. vrstici »prestanka« namesto »prestranka«, v 5. razdelku v 11. vrstici »ljudstva« namesto »ljudstvo« in v 9. razdelku v 20. vrstici »njimi« namesto »njim«.

Zahvala.

Podpisani odbor se najiskreneeje zahvaljuje slavnim kranjskim diletantom, osobito njih režiserju g. H. R., slavnemu godbenemu klubu, oziroma njega vodju g. Wogrollyju za njih požrtvovalno sodelovanje in neomahljiv trud pri dramatični predstavi »Revčka Andrejčka« dne 5. t. m. kakor tudi slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk.

Slovensko bralno društvo v Kranju
dne 8. aprila 1903.

*Lepo je novo otvorjeno skladišče oblek
v Ljubljani!*

*Vsak čas zadnje novosti konfekcijskih oblek
za dame in deklice, gospode in dečke po
najnižjih cenah.*

*„Angleško skladišče
oblek“.*

F. W. Netschek, c. kr. dvorni založnik.

Oroslav Bernatovič, poslovodja.

Centrala: 88—1

Ljubljana, Mestni trg števil. 5.

Filljalke: Resljeva cesta št. 3., Zagreb, Ilica št. 17.

Poslano*)

gosp. Wogrolly-ju v Kranju.

V odgovoru na Vaše vprašanje Vam naznanjam, da se nisem malo čudil nad Vašo naivnostjo — hočem reči predrznostjo — da mene kot starega kapelnika in od c. kr. ravnateljstva izpraševalne komisije za godbo srednjih šol ter učiteljskih na Dunaju dtto. 29. aprila 1893, št. 72/M. P. K. pod predsedstvom dr. Julija Spänglerja, c. kr. šolskega nadzornika za Nižjeavstrijsko izpitnega profesorja za godbo vprašujete, s kako pravico se imenujem profesor in diplomirani kapelnik? — S pravico, ako že hočete vedeti, ker sem kot tak in ker sem prebil že pred več leti te težavne izkušnje, toda ne, kakor vi mislite z lahkoto, temveč z marljivim učenjem in trudom.

Ali je zadoščeno Vaši radovednosti? Mislim da!

89 **Prof. W. Wlassak, diplom. kapelnik.**

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le v toliko, kolikor zahteva zakon.

Raznovrstno pohištvo v gradu v Kranju

se radi preselitve iz proste roke **proda.**

Odda se v najem v hiši št. 180 v Kranju na glavnem trgu

pritličen prostor
pripraven za mesarijo in prodajalno, v isti hiši zadaj
mal prostor pripraven za
skladišče

oziroma tudi za stanovanje,

skladišče

tik kavarne Geiger. — Povpraša naj se pri g. **Rudolfu Kokalju v Kranju.**

84—2

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neopojeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2% — — —
od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretregalo.

43—7

„Le Délice“ neprekosljivi papir za svalčice
najboljše cevke za svalčice (cigarete)

dobivajo se pri gg. **Janku Kocmutu** v Kranju in **Otonu Homannu** v Radovljici.

Loterijska srečka dne 11. aprila t. l.
 Gradec: 84 6 79 43 42

**Železnato
vino**

**krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe**

**LEKARJA
Piccoli - ja
v Ljubljani.
Dobiva se v lekarnah**

Edina
zaloga na
Kranjskem
lekarna
Piccoli
pri Angelu
Ljubljana
dunajska cesta.

Pollitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL
PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje
i. 161-29 znesek po poštne povzetju.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otroke
konfekcije za dame.

✻ Solidno blago po čudovito nizkih cenah. ✻

Ceniki se razpošiljajo zastoj in poštne prosto. 58-4

Tedenski sejem v Kranju dne 14. t. m.

Prignalo se je 49 glav goveje živine, 1 telet, 1 prašičev,
2 ovac, — kozlov, — buš, — konj. — 50 kg: pšenice
K 7:50, prosa K 8—, ovska K 6—, rži K 6:50, ajde
K 8—, ječmena K 7:50, krompirja K 2:30.

Kdor si je bil izposodil iz knjižnice pokojnega
ravnatelja g. A. Žumra **3. zvezek „Val-
vazorja“**, naj ga blagovoli vrniti gospej
P. Mayrjevi. 87-1

The Continental
Bodega Company

68-4

Najboljša garantirano pristna

južna vina

Portwein, Sherry, Madeira, Marsala, Malaga
i. t. d.

se dobivajo

v Kranju in v Škofji Loki pri Francu Dolencu.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne
križe, štedilnike i. t. d. 81-47

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

62-5

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mi-
zarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in
orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, vile, motike, sekire,
železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne
žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katranovo lepko,
železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje
stropov, vlite kotle,

Roman- in Portland-cement, traverze,
stare železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi
in vsakovrstno špecerijsko blago.

Zaloga svetilk!

Zaloga različnih barv!

Kdor hoče kupiti 85-2 ceno in dobro barvo

pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwer-
spati), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah,
naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

J. Wohlgemuth

v Kranju, glavni trg št. 118.

Franc Omersa 51-6 v Kranju

prodaja dobro in po ceni špecerijsko blago, de-
želne pridelke, železo, izdelke iz železa in kovin,
razno orodje za kmetijstvo, rokodelstvo in hišno
opravo. — Karbolineum, firnež, lake, oljnate in
suhe barve, najfineje mazilo za kola, stroje in
usnje, Roman- in Portland-cement, okove, tra-
verze, šine za stavbe i. t. d. Semena, trave, do-
mače detelje, najfnejše lucerne i. t. d.

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-
cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v
to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga
strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepenke v najboljših kako-
vostih. — Strelovodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861. **L. M. ECKER** Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z
obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stra-
nišč in kopelnih naprav od preproste do najfnejše izvršbe proti
jamstvu primernege, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje
brezplačno. 118-38

Nad 500 različnih vzorcev

Pri nakupu blaga za

Moške obleke

se dobro priporoča

R. MIKLAUC

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 5

ki ima v zalogi vedno najnovejše blago.

O resnično nizkih cenah se vsakdo lahko prepriča.

74-49

Vzorce pošilja na zahtevanje poštine prosto

Potrebna zanesljivo dobra

Cene jako ugodne

Ljubljanska KREDITNA BANKA

Polnovplačani akcijaki
kapital K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem,
prioritet, komunalnih obligacij,
srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
žrebanju.

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne
papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija). 11-14

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
knjižice proti ugodnim obrestim.
Vloženi denar obrestuje od dne
vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

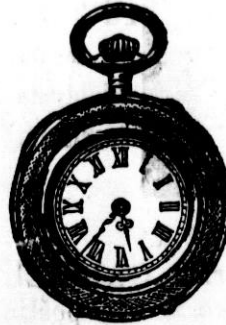
Hiša

na Koroški Beli št. 20, ki stoji četrt ure od kolo-
dvora blizu tovarn, s hlevom, vrtom, 2 gozdoma s seno-
žeti se prostovoljno proda.

Več se izve pri lastniku na Koroški Beli št. 95.

83-2

Ure, zlatnino in srebrnino

priporoča po najnižjih cenah
svojo bogato zalogo vseh vrst
prstanov, uhanov, brošk,
veržic i. t. d., kakor tudi žepnih
in stenskih ur, ki so po vsem
svetu znane kot najboljše.

Za obilen obisk se priporoča

73-44 **H. SUTTNER**

urar v Kranju.

Geniki zastonj in franko.

➔ Izšel je ravnokar najnovejši cenik. ➔

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 97-42

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj.

Prešernove poezije

v novi popolni izdaji z življenje-
pisom, literarno-zgodovinskimi črti-
cami in estetično oceno. — Uredil
Anton Aškerc. — Elzevir-izdaja
(rudeče usnje z zlato obrezo 3 K,
96-43 po pošti 3 K 20 h.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani.

Večkrat premizano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

75-48

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, saloga
pohištva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjačev, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 60-52

po najnižjih cenah.

Cenike s 800 podobami pošlje
zastonj in poštne proste.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies

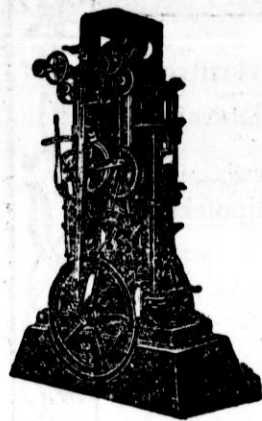
Ljubljana 76-47

tovarna za stroje, železo
in kovinolivarna

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

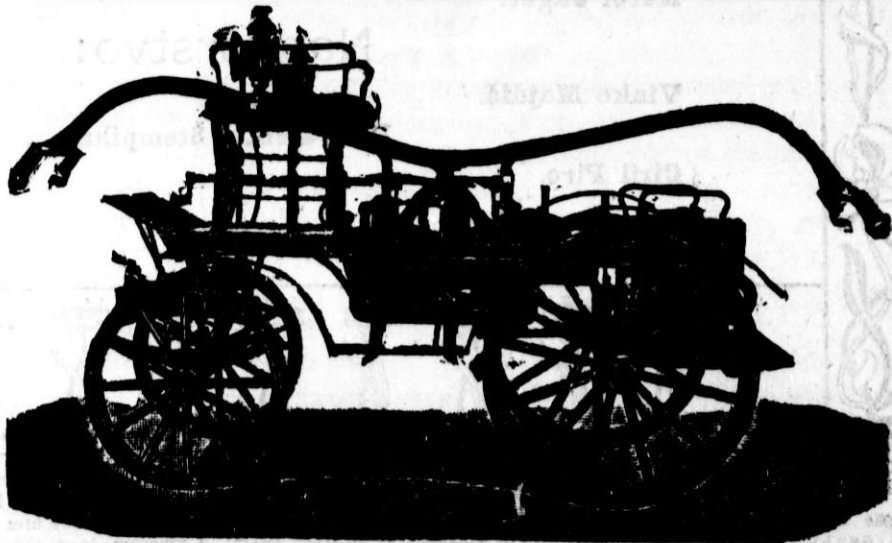
G. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnice,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cev in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 15-18

glavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
smralini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospera-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Priznано najboljše

oljnate barve

smlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo
vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z
jako majhno množino pobarvati veliko po-
vršino, razposilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in
steklarskega kleja. 82-46

Ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

Andrej Boucon

149-31 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, kise izvršujejo
natančno po naročilu.

Znanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastonj in
frankovano.

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Floriana št. 194.

Uradije se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoldne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osebni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franc Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Budolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Vinko Majdič.

Peter Mayr.

Dr. Valentin Štampihar.

Ciril Pirc.

Ivan Rakovo.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krome, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krome, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.